

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 5 октомври 2023 г.
(OR. en)

13867/23

ENER 531

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 5 октомври 2023 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2023) 572 final

Относно: ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ Преглед на прилагането на Регламент (ЕС) 2017/1938

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 572 final.

Приложение: COM(2023) 572 final

Брюксел, 5.10.2023 г.
COM(2023) 572 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Преглед на прилагането на Регламент (ЕС) 2017/1938

{SWD(2023) 323 final}

Доклад относно Регламент (ЕС) 2017/1938 относно сигурността на доставките на газ

1. Въведение

С Регламент (ЕС) 2017/1938 относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ („Регламент за сигурността на доставките на газ“) се цели да се предотвратят потенциални прекъсвания на доставките на газ и да се реагира спрямо такива. В него се определя рамката за готовност на ЕС за извънредни ситуации и устойчивост на прекъсвания на доставките на газ.

Член 17 от Регламента за сигурността на доставките на газ възлага на Комисията, въз основа на оценките на превантивните планове за действие и плановете за действие при извънредни ситуации на държавите членки, да изготвя заключения относно възможните средства за повишаване на сигурността на доставките на газ на равнището на Съюза и до 1 септември 2023 г. да представи на Европейския парламент и на Съвета доклад относно прилагането на настоящия регламент и, когато е необходимо, законодателни предложения за изменение на настоящия регламент.

През изминалите шест години от приемането на Регламента за сигурността на доставките на газ, положението със сигурността на доставките на газ претърпя значителни изменения през 2022 г. след нахлуването на Русия в Украйна, в отговор на което Европейската комисия прие **плана REPowerEU**¹ с цел икономия на енергия, ускоряване на прехода към чиста енергия и диверсифициране на енергийните доставки за ЕС, за да се преодолее напълно и възможно най-бързо неговата зависимост от руски газ.

В резултат на това **вносът на руски газ до голяма степен беше заменен** с доставки от алтернативни доставчици чрез допълнителен внос по тръбопроводи от доверени партньори и най-вече чрез значително увеличаване на вноса на ВПГ (50 млрд. м³ или увеличение със 73 % през 2022 г. спрямо предходната година). Вносът от Русия, който преди войната възлизаше на около 50 % от вноса по тръбопроводи в ЕС, сега представлява по-малко от 10 %, което показва безпрецедентната промяна, настъпила в газовата система на ЕС през последната година.

Като част от плана REPowerEU ЕС също така прие **презгледания Регламент (ЕС) 2023/435**, който дава възможност на държавите членки да предвидят в съответните глави за REPowerEU финансиране при строги условия за инвестиции в газова инфраструктура, насочени към диверсификация и намаляване на потреблението на руски газ и посрещане на непосредствени нужди, свързани със сигурността на доставките на газ.

В допълнение към плана REPowerEU ЕС прие система от регламенти, като **Регламент (ЕС) 2022/1032 за съхранението на газ**, в който се определя цел за запълване на хранилищата до 90 %, временния **Регламент (ЕС) 2022/1369 за намаляване на**

---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=COM%3A2022%3A230%3AFIN&qid=1653033742483>

търсенето, чието действие бе удължено с Регламент (ЕС) 2023/706), в който се определя цел за намаляване на търсенето на газ с 15 %, и временния **Регламент (ЕС) 2022/2576 за солидарността**, с който, наред с другото, се осигури правното основание за съвместно купуване на газ и се подсилиха правилата за солидарност в случай на извънредни ситуации. Тези регламенти бяха приети, за да се гарантира сигурността на доставките на газ, и с тях бе допълнен съществуващият Регламент за сигурността на доставките на газ.

Постепенното преустановяване на използването на руски газ налага да се обърне сериозно внимание на по-нататъшната **диверсификация на доставките**. Това означава **нарастващо значение на ВПГ** и следователно по-голяма зависимост от глобалния пазар на ВПГ през идните години.

Освен това в по-дългосрочен план търсенето на газ се очаква да намалее с различни темпове в различните сектори и държави членки, което може да доведе до **промяна в профила на търсенето** в ЕС. Наистина в бъдещата архитектура за сигурност на доставките трябва да се вземат предвид и да се подкрепят продължаващите усилия за **декарбонизация** чрез по-нататъшна електрификация и нарастващото значение на **биометана** и **водорода**. За това е необходима интегрирана стратегия за бъдещо извеждане от експлоатация и промяна на предназначението на инфраструктурата, за да се осигури организиран преход, при който сигурността на доставките на природен газ, биометан и водород да бъде гарантирана.

Следователно архитектурата на ЕС за сигурност на доставките ще трябва да продължи да се адаптира според промените през следващите години и десетилетия.

Приемането на настоящия доклад има за цел да се изпълнят правните изисквания на член 17 от Регламента за сигурността на доставките на газ. Времето на изготвянето му беше леко променено, за да бъде съобразено с **текущата работа в свързани области**, като се има предвид по-специално, че съгласно член 30 от Регламента за солидарността се предвижда Европейската комисия за извърши преглед на този регламент до 1 октомври 2023 г.²

Освен това в рамките на **пакета за пазара на водород и декарбонизиран газ** понастоящем съзаконодателите обсъждат няколко разпоредби, свързани със сигурността на доставките.³

---

² Глава IV от Регламента за солидарността засяга временните мерки, приложими в случай на извънредна ситуация, свързана с газа. Тя допълва Регламента за сигурността на доставките на газ.

³https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/market-legislation/hydrogen-and-decarbonised-gas-market-package_en. За повече подробности, вж. точка 3.7.

2. Оценка на Комисията на превантивните планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации на държавите членки

Съгласно член 17 от Регламента за сигурността на доставките на газ от Комисията се изисква да представи доклад въз основа на своите оценки на актуализираните превантивни планове за действие (ППД) и планове за действие при извънредни ситуации (ПДИС).

През 2019 г. държавите членки представиха своите ППД и ПДИС на Комисията, след което тя ги оцени и прие поредица от становища⁴ с конкретни препоръки и аспекти, в които плановете следва да бъдат подобрени. Същият процес следва да се осъществи през 2023 г. поради редовната актуализация на плановете на всеки четири години, която се изисква съгласно член 9, параграф 11 и член 10, параграф 2 от Регламента за сигурността на доставките на газ, като държавите членки трябваше да представят актуализирани планове до март 2023 г. Към момента на изготвянето на настоящия доклад обаче Комисията беше получила и двата плана само от седем държави членки, като повечето от плановете са получени през юни—юли 2023 г.⁵ Следователно оценката на Комисията ще се основава на ПЕПП и ЕП, представени през 2019 г., както и на поуките, извлечени от изминалата (ите) година (и); също така, като се има предвид, че актуализираните планове до голяма степен липсваха, Комисията разпространи въпросник, за да се консултира с членовете на Координационната група по природния газ относно разпоредбите на Регламента за сигурността на доставките на газ.

По-подробно обяснение на контекста и съдържанието на разпоредбите, както и повече подробности за извършвания от Комисията преглед на разпоредбите на Регламента за сигурността на доставките на газ могат да бъдат намерени в работния документ на службите на Комисията SWD(2023)323.

3. Преглед на Регламента за сигурността на доставките на газ и на възможните начини за повишаване на сигурността на доставките на газ и извлечени поуки от газовата криза

3.1. Координационна група по природния газ

Правното основание на Координационната група по природния газ (КГПГ) се съдържа в член 4 от Регламента за сигурността на доставките на газ, в който се постановява, че КГПГ се председателства от Комисията и е съставена от представители на държавите членки,

---

⁴ https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-security/commissions-opinions-preventive-action-plans-and-emergency-plans_en

⁵ В началото на юни 2023 г. чрез системата EU Pilot бяха изпратени запитвания до държавите членки, които не са представили превантивни планове за действие, планове за действие при извънредни ситуации и оценки на риска. За повече подробности вж. раздели 3.4.1 и 3.5 от придружаващия работен документ на службите на Комисията.

Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия, ЕМОПС за газ и организации, представляващи отрасъла и потребителите. Комисията, след консултация с държавите членки, може да вземе решение относно състава на КГПГ, като гарантира, че тя е напълно представителна.

През 2022 г. КГПГ беше свикана рекордните 24 пъти. Тя обсъди по-специално най-новите тенденции по отношение на сигурността на доставките на газ в контекста на нахлуването на Русия в Украйна и последвалите прекъсвания на доставките на газ. Освен това беше улеснен обменът на най-добри практики относно превантивните мерки и мерките при извънредни ситуации на национално равнище, както и относно следващите стъпки за предприемане на мерки в целия ЕС с цел подобряване на готовността, което беше от съществено значение за информирането на Комисията с оглед на изготвянето на нови законодателни предложения.

В своите отговори на въпросника, разпространен от Комисията през май 2023 г., представителите на КГПГ отбелязаха, че оценяват функционирането на групата, изтъквайки най-вече **нейния адаптивен и гъвкав формат**.

Освен това Комисията отправи ad hoc **покани към трети държави** за заседание на КГПГ с цел обмен на мнения относно сигурността на доставките на газ. Няколко държави членки изразиха положителното си становище да продължат да се канят по-често доставчици или представителни на транзитни държави.

3.2. Стандартът за инфраструктура

Съгласно член 5 от Регламента за сигурността на доставките на газ държавите членки гарантират, че в случай на прекъсване на най-голямата единична газова инфраструктура (N-1), общото търсене на газ може да бъде задоволено в ден с изключително голямо търсене на газ. Това включва задължение за осигуряване на постоянен физически двупосочен капацитет по междусистемните връзки между държавите членки, освен ако не бъде предоставено освобождаване от това задължение.

Отговорилите на въпросника, разпространен до КГПГ, отбелязаха, че стандартът за инфраструктура е добър стимул за наличие на достатъчен капацитет на инфраструктурата, по-специално с цел **улесняване на обрънатите потоци от запад към изток**, наблюдавани през 2022 г. след нахлуването на Русия в Украйна. Други подчертаха необходимостта този подход, основан на инфраструктурата, да бъде допълнен, като се обърне по-голямо внимание на предлагането, например чрез въвеждането на допълнителни стандарти за диверсификация. Могат да бъдат разгледани и други разпоредби за предотвратяване на бъдещи уязвимости към единствен доставчик. Това може да стане чрез по-нататъшен **обмен на информация** съгласно член 14 или чрез допълнителен **стандарт S-1**, като същевременно се потърси баланс между ползите за сигурността и потенциалните разходи или проблеми с ефективността.

Отговорилите на въпросника отбелязаха, че по-строгите стандарти може да са от полза за подобряване на сигурността на доставките, но основната грижа следва да бъде да се **избегне рискът от блокиране на активи**.

3.3. Стандарт за доставки и защитени клиенти

В член 6 от Регламента за сигурността на доставките на газ се определя **стандарт за доставки**, според който държавите членки трябва да изискват от газовите предприятия да предприемат мерки, за да гарантират доставките на газ на защитените клиенти при съвкупност от предварително определени обстоятелства.

Защитените клиенти съгласно определението по член 2, параграф 5 са битовите клиенти. Освен това държавите членки могат при определени условия да включват 1) МСП, 2) важни социални служби и 3) инсталации за централизирано топлоснабдяване. По време на енергийната криза през 2022 г. обаче ролята на доброволното намаляване на търсенето във всички сектори придоби все по-голямо значение. Поради това с Регламента за солидарност бе въведена възможността държавите членки да предприемат мерки за намаляване на несъщественото потребление от страна на защитени клиенти.

Много държави членки посочиха, че не срещат особени предизвикателства при прилагането на стандарта за доставки. По отношение на защитените клиенти някои държави членки изтъкнаха трудности при приблизителната оценка на търсенето на защитените клиенти. Според някои респонденти е полезно **определението за защитени клиенти да се хармонизира по-добре** на равнище ЕС, въпреки че трябва да се имат предвид националните специфики.

Няколко респонденти изразиха становището, че **ограничаването на несъщественото потребление** на защитените клиенти (предвидено понастоящем в Регламента за солидарността) следва да стане постоянна мярка, тъй като осигурява допълнителна гъвкавост за постигане на целите за сигурност на доставките.

Като се има предвид, че в някои държави членки търсенето на газ за битови нужди може да бъде преустановено по-рано, отколкото в други сектори, в бъдеще може да се наложи определението за защитени клиенти да бъде преразгледано, за да се адаптира към променящия се профил на търсенето, като същевременно се гарантира, че нуждите на битовите клиенти ще бъдат задоволени, особено що се отнася до потреблението на газ от уязвими потребители.

3.4. Оценки на риска и регионални рискови групи

С цел постигане на готовност да се посрещат рискове за сигурността на доставките, с Регламента за сигурността на доставките на газ се създава структура от оценки на риска и регионални рискови групи, посочени в член 7 и приложения I, IV и V към регламента.

Създаването на структурата започва със симулация в целия ЕС на смущения в доставките на газ и инфраструктурата, която се извършвана от ЕМОПС за газ, след което държавите

членки правят национална оценка на риска и обща оценка на риска в специални регионални рисковни групи, съответстващи на основните коридори за доставки.

Първите общи и национални оценки на риска бяха извършени през 2018 г. и следва да бъдат актуализирани на всеки четири години. Поради предизвикателствата, възникнали по време на енергийната криза през 2022 г., няколко държави членки посочиха, че **нямат административен капацитет** да ръководят рисковите групи или да извършват оценките на риска навреме.

И все пак тези оценки на риска и свързаните с тях ППД и ПДИС са от изключително значение за готовността на ЕС за справяне с рискове през идната зима и в следващите години.

Комисията първоначално не откриваше производства за установяване на нарушение поради безпрецедентната криза през 2022 г. Поради липса на напредък обаче и предвид важността да се постигне готовност за зимата на 2023—2024 г. в средата на юни 2023 г. Комисията реши да открие 26 процедури по системата EU Pilot, за да гарантира, че държавите членки ще изготвят и ще представят оценките на риска, ППД и ПДИС.

От опита при актуализирането на оценките на риска и функционирането на рисковите групи, както и от отзивите, получени от членовете на КППГ, възникнаха редица въпроси извън липсата на административен капацитет в държавите членки:

- Настоящият регионален подход към **рисковите групи, изглежда, вече не е подходящ за целта**, като се имат предвид променената геополитическа обстановка, нарасналото значение на ВПГ и намалената роля на някои от коридорите за доставка по тръбопроводи.
- Редица респонденти **предлагат подход, който да се прилага в целия ЕС**, евентуално с регионални анализи на чувствителността и със засилена роля на Съвместния изследователски център на Комисията.

3.5. Превантивни планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации

ППД имат за цел да се предотврати възникването на кризи и се основават на национални и общи оценки на риска, а в ПДИС се посочват процедурите, отговорностите и мерките, които трябва да се предприемат по време на криза.

Освен елементите, посочени в раздел 2, Комисията смята, че е необходимо да се обмислят допълнително следните аспекти, които понастоящем не се изискват съгласно Регламента за сигурността на доставките на газ:

- Напредъкът, постигнат в **постепенното преустановяване на използването на руски газ**, и описание на усилията за **диверсификация** и прогноза за тяхното развитие, като част от описанието на националната газова система. Като алтернатива това може да бъде улеснено чрез по-активен обмен на информация въз основа на член 14.

- Оценка на **променящата се разбивка на потреблението на газ**.
- Освен ролята на вътрешното производство (включително на биометан), следва да се обмисли допълнително дали трябва да бъдат включени националните **стратегии за водород**. Това е от особено значение, ако оказва влияние върху сигурността на доставките на газ или върху заместването на търсенето на газ в контекста на развитието на сигурен европейски пазар на водород.

Въпреки че ПДИС, получени след влизането в сила на регламента, като цяло могат да бъдат подобрили в съответствие с препоръките, отправени в становищата на Комисията, проверката на солидарността (симулационно изпитване), извършена съвместно от Комисията, държавите членки и ЕМОПС за газ през декември 2022 г. потвърди важната роля на ПДИС за осигуряване на бърза и ефикасна реакция при извънредна ситуация. Държавите членки се убедиха, че е наложително Комисията да провери наличието в ПДИС на мерки, които биха могли да имат трансгранично въздействие, като например мерките, ограничаващи трансграничните потоци или капацитет.

Както е описано по-подробно в придружаващия работен документ на службите на Комисията SWD(2023)323, най-важните въпроси, които липсват в ПСП, бяха:

- (1) подробности за консултацията със заинтересованите страни.
- (2) информация относно (прилагането) на стандарта за доставка и липса на информация относно стандарта за инфраструктура.
- (3) неточна информация относно (солидарните) защитени клиенти.
- (4) подробности за регионалните и националните газови системи.
- (5) недостатъчни оценки на въздействието на превантивните мерки върху икономиката, вътрешния пазар, потребителите и околната среда.

Що се отнася до ПДИС, от друга страна, основният въпрос беше непълната регионална глава, включително липсата на договорености за солидарност и липсата на количествено определяне на въздействието на мерките. Комисията смята, че държавите членки следва да подобрят изброените аспекти, както вече беше подчертано в становищата, приети през 2019 г.

3.6. Отговорности при различните нива на опасност

Една от основните разпоредби на Регламента за сигурността на доставките на газ засяга различните нива на опасност на национално равнище и на равнището на ЕС, установени в член 11, в който се определят следните три национални нива на опасност: 1) ранно предупреждение, 2) тревога и 3) извънредна ситуация.

Освен това Комисията може да обяви извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на ЕС, по време на която тя отговаря за координацията. С Регламент (ЕС) 2022/1369 за намаляване на търсенето също временно беше установено ниво на тревога на равнище ЕС.

По време на енергийната криза през 2022 г., и по-специално по време на проверката чрез симулационно изпитване на солидарността, извършена през декември 2022 г., беше решено, че нивото на извънредна ситуация в ЕС следва да бъде определено по-добре и че критериите за това кога следва да бъде обявена извънредна ситуация на регионално равнище или кога на равнището на ЕС не са ясни. В отзивите, предоставени чрез въпросника, представен на КГПГ, някои държави членки посочиха, че създаването на план на ЕС за действие при извънредни ситуации може да бъде полезно, по-специално за изясняване на ролите и отговорностите на различните органи на ЕС и на националните органи при извънредна ситуация.

Освен това с Регламент (ЕС) 2022/1369 за намаляване на търсенето беше установено ниво на тревога на равнище ЕС в отговор на нахлуването на Русия в Украйна, при което държавите членки биха били задължени да намалят търсенето на газ с 15 %. Тъй като този регламент изтича в края на март 2024 г., следва да се обмисли дали **обявяването на тревога на равнище ЕС е полезно в дългосрочен план**. КГПГ предостави обратна връзка чрез въпросник, като изрази готовност за запазване на този механизъм, макар и в зависимост от мерките, които ще бъдат задействани при прилагането му. Някои респонденти посочиха, че както задействането, така и последващите мерки могат да бъдат свързани с нивото на запълване на хранилищата. Други отбелязаха, че мерките, свързани с обявяването на тревога на равнище ЕС, следва да бъдат, както и през 2022 г., процентил от намаляването на търсенето, като процентът трябва да бъде съобразен със съответната криза.

Освен това, въпреки че съгласно член 12, параграф 5, буква а) от Регламента за сигурността на доставките на газ държавите членки не могат да ограничават неоправдано трансграничните потоци на газ, процедурата, която би последвала в случай на криза, може да отнеме цяла седмица. Поради това с член 25 от Регламента за солидарността бяха въведени допълнителни **предпазни мерки за осигуряване на трансграничните потоци**, които дават възможност на Комисията да задължи въпросните държави членки да изменят незабавно действията си. Било то защото оценяват новите разпоредби на член 25 или защото отчитат, че разпоредбите на член 12, параграф 5 следва да се спазват по всяко време, повечето от отговорилите на въпросника към КГПГ смятат, че предпазните мерки за трансграничните потоци ще бъдат от полза и след изтичането на временния Регламент (ЕС) 2022/2576.

3.7. Солидарност

В член 13 от Регламента за сигурността на доставките на газ се определят изискванията на механизма за солидарност, който е крайна мярка при тежка извънредна ситуация с природния газ, когато търсенето на „защитени по линия на солидарността клиенти“ е застрашено и пазарът вече не може да доставя необходимите количества.

Както се изисква в член 13, параграф 10, държавите членки трябва да се споразумеят двустранно за споразумения за солидарност до 1 декември 2018 г., които включват техническите, правните и финансовите договорености, за да се гарантира функционирането на солидарността на практика. Тези споразумения за солидарност привеждат в действие

солидарността на практика, но липсата им не променя правното задължение. За да улесни постигането на двустранни споразумения за солидарност, Комисията издаде Препоръка (ЕС) 2018/177, в която се описват препоръчителните технически, правни и финансови елементи, които да бъдат включени в тях.

Към момента на изготвянето на настоящия доклад са сключени само 8 от 40 споразумения за солидарност, а именно между Австрия и Германия, Дания и Германия, Естония и Латвия, Латвия и Литва, Италия и Словения, Естония и Финландия, Дания и Швеция и Словения и Хърватия.

Както бе посочено от няколко държави членки, причините за липсата на напредък са свързани с техническата сложност, липсата на експертен опит, предоставен от националните администрации, и трудностите от политически характер при постигането на споразумение, по-специално по отношение на финансовото обезщетение.

Предвид недостатъчния напредък през май 2020 г. Комисията изпрати официално уведомително писмо до 25 държави членки за неспазване на разпоредбите относно солидарността. Комисията провежда срещи по видове нарушения с държавите членки, на които се обсъждат нарушенията на разпоредбите относно солидарността. Освен това Комисията предложи подкрепа за улесняване на обсъжданията между заинтересованите държави членки с цел преодоляване на съществуващите трудности.

Законодателни промени

За да гарантира, че договореностите за солидарност са ефективни и действащи, и за да се компенсира липсата на двустранни споразумения, през декември 2021 г. Комисията предложи да бъде изменен Регламентът за сигурността на доставките на газ чрез **пакета за пазара на водород и декарбонизиран газ** с цел въвеждането на общи правила за солидарност, приложими при липса на двустранни споразумения.

Тъй като междуинституционалните преговори по този пакет не бяха приключили по време на кризата през 2022 г., на 19 декември 2022 г. министрите на ЕС приеха спешния **Регламент за солидарността**, в който се определят стандартни правила за солидарност, приложими при липса на двустранни споразумения, с таван на максималното обезщетение, платимо за солидарност. С Регламента за солидарността временно бе разширен и обхватът на солидарната защита така, че да бъдат включени критичните количества газ за сигурността на доставките на електроенергия, както и обхватът на задължението за солидарност към държавите членки, които притежават съоръжения за ВПГ.

Регламентът за солидарността беше приет съгласно член 122 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), което го прави временна спешна мярка, чийто срок изтича в края на 2023 г. Ако пакетът за пазара на водород и декарбонизиран газ не бъде приет преди тази дата, положението в това отношение ще се върне към това преди кризата, както е описано по-горе.

Проверка на солидарността (симулационно изпитване)

За да провери действието на разпоредбите относно солидарността на Регламента за сигурността на доставките на газ и на Регламента за солидарността, през декември 2022 г. Комисията проведе съвместно симулационно изпитване с държавите членки и ЕМОПС за газ.

Бяха установени редица аспекти, за които са необходими последващи действия:

- Повечето участници се съгласиха, че ВПП може да осигури допълнителна гъвкавост в кризисна ситуация. Солидарността по отношение на ВПП обаче ще изисква пазарни механизми и намеса на компетентния орган, при условие че всички пазарни мерки са изчерпани, което следва да бъде допълнително изяснено.
- Беше установено, че няма правно основание да се иска предоставянето на солидарност по газопровод до съседна държава членка, която не е пряко свързана.
- Беше прието, че процедурата, в случай че държава членка получи две искания за солидарност, е неясна.
- Участниците изразиха желание да се прилага 24-часов срок за оказването на солидарност чрез газопроводи, а 72-часовият срок да продължи да се прилага за солидарност, предоставена чрез ВПП.

Допълнителни подробности относно проверката на солидарността може да бъдат намерени в SWD(2023)323.

4. Заключение

Сигурността на доставките на газ в Европа се подобри от миналата година насам благодарение на успешното прилагане на допълнителни мерки от страна на ЕС и неговите държави членки във всички ключови области на енергийната политика. С оглед на използването на енергията от Русия като политическо и икономическо оръжие ЕС действа заедно, в дух на солидарност, за да намали зависимостта на ЕС от руските изкопаеми горива, като същевременно продължи да се справя с кризата в областта на климата, като ускори усилията си за повишаване на устойчивостта на критичната инфраструктура и критичните субекти на ЕС. **Използването в по-голям мащаб и разгръщането на енергия от възобновяеми източници, произведена в Европа,** бяха ускорени значително. ЕС укрепил връзките си с международни партньори с цел **диверсифициране на енергийните доставки** и предприел координирани действия за повишаване на готовността, наред с другото, с действия по отношение на съхранението на газ или намаляването на търсенето.

Въпреки това **все още съществуват рискове** за сигурността на доставките на газ за Съюза, като например пълно спиране на вноса от Русия, инциденти по инфраструктурата, неблагоприятни метеорологични условия, нарастващо търсене на газ в Европа или затруднена доставка на товари с ВПП.

Освен това енергийната система е в процес на **преход към декарбонизация** с все по-голямо интегриране на възобновяеми и нисковъглеродни газове, както и с нарастваща електрификация. Тази трансформация на енергийната система подобрява сигурността на доставките на газ, тъй като намалява зависимостта на ЕС от изкопаеми горива и особено от природен газ. **Архитектурата за сигурност на доставките на газ на бъдещето ще трябва да бъде адаптирана с цел интегриране на възобновяеми и нисковъглеродни газове, включително биометан и водород, както и по-нататъшна електрификация и секторна интеграция на енергийната система.**

Новата рамка следва да надгражда и да подкрепя **пакета за пазара на водород и декарбонизиран газ**, след като бъде приет. Все по-голямото развитие на възобновяеми и нисковъглеродни газове, включително биометан и водород, както и нарастващата електрификация на енергийната система са основни елементи, които ще трябва да бъдат взети предвид при всяко бъдещо развитие на правната рамка за сигурност на доставките, за да се гарантира сигурност на доставките на газ и да се подпомогне постигането на целите за декарбонизация на ЕС.

В този доклад се посочват редица възможни подобрения в архитектурата на ЕС за сигурност на доставките на газ. По-специално, както е предвидено в член 17 от Регламента за сигурността на доставките на газ, докладът дава основа за по-нататъшни размисли с оглед на евентуално бъдещо предложение на Комисията за изменение на посочения регламент.